

Sygn. akt I PK 2/14

POSTANOWIENIE

Dnia 9 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Pierwszy Prezes SN Małgorzata Gersdorf

w sprawie z powództwa T. B.
przeciwko Zakładowi (...) Spółce Akcyjnej w G.
o przywrócenie do pracy i odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 9 maja 2014 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w G.
z dnia 18 lipca 2013 r., sygn. akt VIII Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powód T. B. domagał się przywrócenia do pracy w pozwanych Zakładach (...) SA w G. wobec odmowy przyjęcia zaproponowanych, zmienionych, warunków pracy i płacy.

Wyrokiem z dnia 30 stycznia 2013 r., sygn. VI P (...) Sąd Rejonowy w G. zasądził na rzecz powoda odszkodowanie za niezgodne z prawem wypowiedzenie warunków pracy i płacy, oddalając powództwo o przywrócenie do pracy po dokonaniu następujących ustaleń faktycznych.

Powód był zatrudniony u pozwanego na podstawie umowy o pracę jako szef Biura Informatyki. W dniu 29 stycznia 2010 r. nastąpiło połączenie pozwanej i Zakładu Produkcji (...) Sp. z o.o. w drodze przejęcia majątku tej spółki przez pozwaną. Powstała w związku z tym nowa struktura organizacyjna zakładu. W odniesieniu do Biura Informatyki miano przeprowadzić konkurs na stanowisko

kierownicze, które dublowało się w nowej strukturze organizacyjnej. Pozwana wyżej oceniła kompetencje drugiego z pracowników, z powodem rozwiązano stosunek pracy z uwagi na likwidację stanowiska pracy. Powód został prawomocnie przywrócony do pracy wskutek złożonego od tego wypowiedzenia odwołania z dniem 8 grudnia 2011 r., ale do 30 stycznia 2012 r. nie świadczył pracy. Został wezwany do pracy w dniu 31 stycznia 2012 r. i w tym dniu otrzymał wypowiedzenie warunków umowy o pracę – z uwagi na zmiany organizacyjne oraz wynik postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko szefa Biura Informatyki – z propozycją (po okresie wypowiedzenia) stanowiska specjalisty w tym biurze. Od dnia 1 lutego 2012 r. na zasadzie art. 42 § 4 k.p. powierzono powodowi pracę w tym charakterze. Powód odmówił przyjęcia zaproponowanych warunków i stosunek pracy ustał z dniem 30 kwietnia 2012 r.

Sąd ustalił, że koncepcja reorganizacji pionu informatycznego, przedłożona przez drugiego z pracowników, W. B., okazała się dla zarządu bardziej przekonująca. Nikt w sposób formalny nie poinformował powoda o wynikach postępowania kwalifikacyjnego ani dlaczego jego koncepcja okazała się gorsza. W pionie informatycznym powód widzi się wyłącznie na stanowisku szefa, nie przyjął stanowiska specjalisty z uwagi na zbyt niskie wynagrodzenie.

Sąd Rejonowy ocenił, że przyczyna wypowiedzenia zmieniającego podana została w sposób zbyt ogólny. Powód nie wiedział, z jakich względów to nie jemu powierzono stanowisko kierownicze. Pozwana naruszyła zatem art. 45 § 1 k.p. w zw. z art. 42 § 1 k.p. Niemniej jednak uznał sąd, że przywrócenie powoda do pracy nie jest celowe w rozumieniu art. 45 § 2 k.p. W. B. pracuje bowiem na stanowisku kierowniczym, na które domaga się przywrócenia powód, od przeszło 3 lat. Istnieją także względy natury merytorycznej, które uzasadniają pełnienie przez niego (a nie powoda) tej funkcji. Pracodawcy służy prawo doboru na tego rodzaju stanowiska a powód nie dysponuje żadnymi dodatkowymi przesłankami, które uzasadniałyby jego ochronę. Pozwana w sprawie jedynie wadliwie określiła przesłanki wypowiedzenia, niemniej jednak istniały one rzeczywiście.

Wyrokiem z dnia 18 lipca 2013 r., sygn. VIII Pa (...), wydanym na skutek apelacji powoda, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok jedynie w części, co do wysokości odszkodowania, w zasadniczej części aprobuując rozstrzygnięcie o braku

podstaw do przywrócenia powoda do pracy. Odwołując się szeroko do orzecznictwa Sądu Najwyższego Sąd Okręgowy uznał za prawidłowe orzeczenie o odszkodowaniu a nie przywróceniu do pracy. Zdaniem Sądu fakt, że pracę na tym stanowisku przez okres przeszło 3 lat wykonywał inny pracownik, że w większym zakresie wymagane są na tym stanowisku kompetencje techniczne a w mniejszym – menedżerskie – uzasadniają decyzję, o powierzeniu tego stanowiska W. B. a nie powodowi. Za niecelowością przywrócenia przemawia nie tyle fakt zajęcia stanowiska przez innego pracownika, ile jego charakter jako stanowiska menedżerskiego, co uniemożliwia zatrudnienie na nim 2 osób. Nie można, zdaniem Sądu, wymagać od pracodawcy zatrudnienia na stanowisku kierowniczym pracownika, jeśli inna osoba daje gwarancje lepszego wykonywania obowiązków związanych z tym stanowiskiem.

Skargę kasacyjną od tego wyroku wywiodła pełnomocnik powoda. Skargę oparła na zarzucie naruszenia art. 45 § 2 k.p. przez uznanie, że przywrócenie do pracy powoda i wykonywanie przez niego pracy na poprzednio zajmowanym stanowisku jest niemożliwe i niecelowe, z uwagi na to, że nie wykonuje pracy na tym stanowisku przez okres 3 lat, w sytuacji bezpodstawnego zwolnienia z tego stanowiska, podczas gdy okoliczność wynika z przyczyn leżących po stronie pracodawcy, co powoduje wypaczenie sensu naruszonego przepisu i praktycznie nie daje pracownikowi ochrony. Zarzucono także, że art. 45 § 2 k.p. został naruszony ze względu na wadliwe uznanie, iż przywrócenie do pracy na uprzednio zajmowanym stanowisku jest niemożliwe i niecelowe, gdyż jest ono zajmowane przez innego pracownika. Takie zastosowanie przepisu w sytuacji, gdy nie zarzucono nigdy powodowi nieprawidłowego wykonywania obowiązków, także powoduje wypaczenie tego przepisu i nie daje pracownikowi ochrony.

Skarżąca wskazuje, że skarga zasługuje na przyjęcie do rozpoznania ze względu na jej oczywistą zasadność. Wywód, który miałby uzasadniać tę okoliczność nie został jednak przeprowadzony w uzasadnieniu skargi w sposób wyodrębniony.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie podlega przyjęciu do rozpoznania.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego od wielu lat prezentowane są standardy, odnoszące się do wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Tytułem przypomnienia można wymienić postanowienie z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. II UK 37/08, w którym wyraźnie podkreśla się obowiązek wskazania okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi i wskazanie, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek. Stanowisko takie wynika także z innych orzeczeń. I tak uzasadnienie przyjęcia skargi do rozpoznania występowaniem zagadnienia prawnego polega na wskazaniu, na kanwie jakich norm (przepisów) zagadnienie powstało, jakie są możliwe interpretacje problemu i jakie jego rozstrzygnięcie proponuje skarżący – wszystko za pomocą wywodu prawnego (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2009 r., sygn. II 66/09). Gdy istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących wątpliwości, wskazać należy owe wątpliwości albo rozbieżności w orzecznictwie sądów (np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2008 r., sygn. II PK 220/08). Podobnie należy uzasadnić oczywistą zasadność skargi, przeprowadzając w tym zakresie stosowny wywód. Wywodu takiego w sposób odrębny nie przeprowadzono w skardze, co podważa możliwość przyjęcia skargi do rozpoznania. Niemniej jednak Sąd Najwyższy, zważywszy na ograniczony zakres granic skargi i konstytucyjne prawo do sądu, nie uchyła się od zbadania niniejszej sprawy z perspektywy możliwości przyjęcia skargi do rozpoznania jako oczywiście zasadnej. Wypada jednak przypomnieć, że nie istnieje dowolność w rozumieniu tej okoliczności.

W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że oczywista zasadność skargi powinna dać się stwierdzić na pierwszy rzut oka bez zbytniego wgłębiania się w sprawę (por. np. postanowienie z dnia 2 sierpnia 2007 r., sygn. III UK 45/07, niepubl.). W konsekwencji, nie wystarczy samo z siebie naruszenie prawa materialnego w wyroku sądu odwoławczego (por. postanowienie SN z dnia 11 maja 2006 r., sygn. I PK 283/05). Przyjęte jest, że oczywista zasadność skargi powinna polegać na takim naruszeniu norm prawnych, które nie budzi wątpliwości i możliwe jest do stwierdzenia przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (postanowienie SN z dnia 27 lipca 2007 r., sygn. I PK 113/07).

W stanie faktycznym sprawy trudno w ogóle doszukać się naruszenia prawa materialnego, nie mówiąc o naruszeniu, które dałoby się stwierdzić przy

wykorzystaniu podstawowego instrumentarium prawniczego. Skarżąca nie chce bowiem dostrzec, że o zasądzeniu na rzecz powoda odszkodowania w miejsce przywrócenia do pracy, zadecydowały oceny dotyczące charakteru wady wypowiedzenia i charakteru stanowiska, na które chciał wrócić powód (stanowiska kierowniczego). Sąd Rejonowy, co zaaprobował Sąd Okręgowy, uznał wypowiedzenie za wadliwe jedynie pod względem formalnym, stwierdzając natomiast, że rzeczywiście nie może istnieć sytuacja, w której równolegle funkcję kierowniczą pełni dwóch pracowników. Nie jest przy tym rolą sądu pracy ocena, który z pracowników, ma wykonywać swoje obowiązki, należy to bowiem do domeny pracodawcy.

Z pewnością nie sposób przyjąć, że zaskarżony wyrok zawiera rozstrzygnięcie oczywiście wadliwe, odpowiada on bowiem prawu. Nie ma zatem podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.